

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende de erkenning van de leer- en ervaringsbewijzendatabank als authentieke gegevensbron
Definitieve goedkeuring

1. INHOUDELIJK

1.1. Situering

Artikel 4 van het decreet betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer van 18 juli 2007 (e-gov decreet) voorziet dat de Vlaamse Regering authentieke gegevensbronnen kan aanwijzen. Artikel 3 van het voornoemde e-govdecreet bepaalt dat de entiteiten van de Vlaamse administratie de gegevens die ze nodig hebben om het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer uit te bouwen, bij authentieke gegevensbronnen moeten opvragen. Alleen als het om technische of juridische redenen niet mogelijk is een gegeven op te vragen bij een authentieke gegevensbron of als er geen authentieke gegevensbron bestaat, vragen de entiteiten van de Vlaamse administratie gegevens bij de gebruiker op.

Het voorliggende ontwerp van besluit strekt ertoe de leer- en ervaringsbewijzendatabank (LED) als authentieke gegevensbron te erkennen. Het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties & Studietoelagen (AHOVOKS) staat in voor het beheer van deze databank.

In verschillende Vlaamse beleidsdomeinen leeft sinds geruime tijd op heel wat vlakken de behoefte aan gegevens met betrekking tot de door burgers behaalde diploma's, getuigschriften, ervaringsbewijzen, ... Daaruit is de oprichting van een centrale leer- en ervaringsbewijzendatabank (LED) ontstaan. In de LED worden alle door de Vlaamse Gemeenschap erkende of gelijkwaardig verklaarde leer- en ervaringsbewijzen geregistreerd, samen met bijhorende minimale identificatiegegevens van de houder van de bewijzen.

Bij beraadslaging RR nr. 07/2011 van 26 januari 2011 van het sectoraal comité Rijksregister, aangepast bij beraadslaging RR nr. 90/2012, is AHOVOKS gemachtigd voor toegang tot een beperkt aantal rijksregistergegevens en om het identificatienummer van het Rijksregister met het oog op het beheer van de LED. Bij beraadslaging RR nr. 11/027 van 5 april 2011, gewijzigd op 10 januari 2012, is AVOHOKS eveneens gemachtigd voor toegang tot bepaalde persoonsgegevens uit de kruispuntbankregisters met het oog op het beheer van LED.

Ingevolge de beraadslaging van de Vlaamse Toezichtcommissie, nl. VTC-beraadslaging van 23 februari 2011 nr. 04/2011, gewijzigd op 17 oktober 2012, over de aanvraag tot machtiging van AHOVOKS als

beheerder van de LED, bezorgen AGODI, AHOVOKS, VDAB, WSE en Syntra Vlaanderen die beschikken over gegevens inzake erkende onderwijs- en beroepskwalificaties, deze gegevens overeenkomstig de modaliteiten van voornoemde beraadslaging aan de LED.

Sindsdien heeft de VTC al aan diverse instanties machtigingen verleend voor toegang tot de LED zoals o.a. aan het Vlaams Energieagentschap, SELOR, het Centrum voor Sociologisch Onderzoek (CeSO) van de KU Leuven en het Centrum voor Longitudinaal en Levensloponderzoek (CELLO) van de Universiteit Antwerpen, de KSZ, de OCMW's, het Agentschap voor Overheidspersoneel, de erkende ondernemingsloketten, de Vlaamse ziekenhuizen, ...

De LED wil uitgroeien tot een authentieke gegevensbron van Vlaamse kwalificatiebewijzen omdat door het gebruik van LED het niet langer nodig is voor overheden om papieren afschriften van kwalificatiebewijzen op te vragen. Dit zorgt voor een administratieve lastenverlaging voor o.a. de burger. Deze burger kan bovendien snel en makkelijk zijn kwalificatiebewijzen online raadplegen en beschikt hierdoor over een elektronisch alternatief. Daarenboven verhoogt de correctheid en betrouwbaarheid van de gegevens. Vervalsingen zoals bij papieren bewijzen zijn niet langer mogelijk. Tenslotte bieden de gegevens uit LED waardevolle informatie voor het ondersteunen van het onderwijsbeleid en de aansluiting tussen onderwijs en de arbeidsmarkt.

Artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 houdende de uitvoering van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (e-govbesluit) bepaalt dat de Vlaamse Regering een gegevensbron als een authentieke gegevensbron erkent na advies van het coördinatiecomité bij de Vlaamse dienstenintegrator. Als de gegevensbron persoonsgegevens bevat, wordt ook het advies van de Vlaamse toezichtcommissie ingewonnen.

De gegevensbron wordt volgens het e-govbesluit als authentieke gegevensbron erkend als ze voldoende garanties biedt voor:

- 1° de kwaliteit van de gegevens, in het bijzonder de volledigheid, de juistheid, de actualiteit, de garanties voor de kwaliteitsborging van de gegevens, de kwaliteitsbewaking naar de afnemers toe, de opspoorbaarheid van de wijzigingen in de gegevens en de bewaring van de historiek van de toegang tot de gegevens;
- 2° de bruikbaarheid van de gegevensbron, in het bijzonder de ontsluitbaarheid en de openbaarheid;
- 3° de operationaliteit van de gegevensbron, in het bijzonder de beschikbaarheid;
- 4° de veiligheid van de gegevensbron op fysiek, technisch en organisatorisch niveau.

Het coördinatiecomité bepaalt in welke mate de gegevensbron in kwestie aan de bovenvermelde garanties moet voldoen.

Hieronder volgt de bespreking van het advies van het coördinatiecomité en van de Vlaamse toezichtcommissie.

1.2. Bespreking van de adviezen d.d. 7 december 2016 en 6 maart 2017 van het coördinatiecomité bij de VDI

De subwerkgroep 'authentieke gegevensbronnen' binnen het VDI-coördinatiecomité bezorgde op 4 oktober 2016 aan het VDI-coördinatiecomité een voorstel van voorwaardelijk positief advies m.b.t. de erkenning van de LED als Vlaamse authentieke gegevensbron. In dit voorwaardelijk positief advies werden bijkomende voorwaarden geformuleerd op het vlak van kwaliteitsbeheer, gegevensbeheer, verwerken van foutmeldingen en verzekeren van de beveiliging.

Op 7 december 2016 werd dit voorwaardelijk positief advies bekrachtigd door het VDI-coördinatiecomité. Tevens besliste het coördinatiecomité om zes maanden na de uiteindelijke erkenning van de LED door de Vlaamse Regering te evalueren of aan de bijkomende voorwaarden

voldaan is. Op basis van deze evaluatie zal beslist worden of de erkenning door de Vlaamse Regering behouden kan blijven.

Dit voorwaardelijk positief advies van het VDI-coördinatiecomité en het bijbehorende evaluatierapport werden aan de Vlaamse toezichtcommissie (VTC) bezorgd die immers ook nog haar advies diende uit te brengen over de erkenning, aangezien het een gegevensbron met persoonsgegevens betreft.

Op 18 januari 2017 verleende de VTC haar advies dat onder 1.3. wordt besproken.

Op 6 maart 2017 heeft het VDI coördinatiecomité dat advies van de VTC besproken en beslist om zich toch aan het oorspronkelijk voorwaardelijk positief advies te houden en bijgevolg aan de Vlaamse Regering voor te leggen om de LED te erkennen als Vlaamse authentieke gegevensbron. Er werd aan AHOVOKS als beheerinstantie van de LED wel gevraagd om hierbij duidelijk te vermelden hoe tegemoet zal gekomen worden aan de elementen, geformuleerd in het advies van de VTC.

1.3. Bespreking van het advies 01/2017 d.d. 18 januari 2017 van de Vlaamse toezichtcommissie (VTC)

Na onderzoek door de VTC, besloot de VTC dat een gunstig advies voor het erkennen van de LED als authentieke gegevensbron voorbarig is, zolang een aantal elementen niet zijn uitgewerkt en opgezet zijn. Deze elementen worden, samen met de bijbehorende beoordeling van de VTC, overlopen in wat volgt. Er wordt tevens telkens bij vermeld op welke manier AHOVOKS aan deze elementen tegemoet zal komen. Eens aan alle onderstaande elementen gevolg gegeven is, zal dit aan de VTC gemeld worden.

De VTC onderzocht de aspecten die van belang zijn bij een authentieke gegevensbron in de overheidssector in het licht van de Wet Verwerking Persoonsgegevens en de Algemene Verordening Gegevensbescherming (van toepassing vanaf 25 mei 2018).

Wat de finaliteit betreft, heeft de VTC geen opmerkingen aangaande de opname van de LED als authentieke gegevensbron. Met betrekking tot de proportionaliteit, de nauwkeurigheid, transparantie en beveiliging heeft de VTC wel bemerkings. Hieronder volgen de essentiële opmerkingen van de VTC.

A) Proportionaliteit

De VTC deed reeds een proportionaliteitstoets op 23 februari 2011 (beraadslaging nr. 04/2011, zoals gewijzigd bij beraadslaging nr. 37/2016) naar aanleiding van de machtiging van het Agentschap voor Kwaliteitszorg in Onderwijs en Vorming (AKOV) als beheerder van de leer- en ervaringsbewijzendatabank.

Met betrekking tot de aard van de gegevens stelde de VTC toen vast dat de gevraagde gegevens worden beschouwd als relevant, evenredig en niet buitensporig voor de doeleinden.

In haar advies 01/2017 merkt de VTC op dat de erkenning als authentieke gegevensbron beperkt is tot de leer- en ervaringsbewijzen van de leveranciers van de gegevens en brengt in herinnering dat de LED momenteel enkel de leer- en ervaringsbewijzen bevat vanaf het academiejaar 1999-2000.

De VTC benadrukt dat het proportionaliteitsprincipe beoogt dat men enkel die gegevens opvraagt die nodig zijn voor een welbepaalde finaliteit en men dus niet automatisch toegang moet krijgen tot alle leer-en ervaringsbewijzen van een bepaald persoon. Een filtering is noodzakelijk.

B) Nauwkeurigheid van de gegevens

Wat betreft de nauwkeurigheid van gegevens heeft de VTC enkele bemerkingen:

1) De procedures voor de organisatie van het gegevensbeheer en de bijhorende processen moeten geformaliseerd worden. De VTC is van oordeel dat het van belang is om doorheen de vier fasen (inzameling, validatie, beheer en terbeschikkingstelling) duidelijke procedures te definiëren en te implementeren. De VTC is van oordeel dat sluitende afspraken (service level agreements, hierna SLA's genoemd) moeten afgesloten worden tussen de authentieke bron en de leverancier van de gegevens. AHOVOKS zal samen met PWC een project uitvoeren waarbij deze procedures en bijbehorende processen inderdaad formeel zullen uitgeschreven worden.

2) Er moeten procedures komen ter correctie van onjuistheden, net als een duidelijke rollenverdeling voor het wijzigen en corrigeren van gegevens. De procedures waarvan sprake zijn van belang opdat de burger zijn rechten kan uitoefenen. Deze dienen duidelijk te worden omschreven met oog voor een rollenverdeling voor het wijzigen van gegevens. Ook hier is de VTC van oordeel dat de nodige SLA's moeten opgesteld worden. AHOVOKS zal deze procedures formaliseren en uitwerken en er zal een duidelijke rolverdeling vastgelegd worden.

3) Er moet een procedure opgezet worden zodat op geregelde tijdstippen controle gebeurt tussen de gegevens uit de LED en deze uit de databanken van de leveranciers. Aangezien de eindcontrole van de datakwaliteit gebeurt door de individuele eindgebruiker is het noodzakelijk dat op geregelde tijdstippen controle gebeurt tussen gegevens uit de LED en deze uit de databanken van leveranciers. De VTC is van oordeel dat een monitoringsysteem, zoals gepland door de aanvrager, noodzakelijk is om te kunnen spreken van een authentieke gegevensbron. AHOVOKS werkt momenteel aan de opzet van een dergelijk monitoringsysteem.

4) Er moet een automatisch terugmeldsysteem worden opgezet. Momenteel wordt er voorzien in een manuele terugmelding. Een automatisch terugmeldsysteem wordt nog voorzien als generieke bouwsteen en is volgens VTC nodig om de juistheid van de gegevens te garanderen. LED zit bij de piloten van het automatisch terugmeldsysteem en zal als één van de eersten van deze bouwsteen gebruik maken.

C) Transparantie

De VTC is van oordeel dat voor het optimaal garanderen van de rechten van betrokkenen er een functie moet voorzien worden die de burger toelaat te verifiëren wie op welk moment toegang had tot welke van zijn gegevens. Dit zal moeten opgezet worden door het MAGDA-platform.

D) Beveiliging

Wat betreft de beveiliging is de VTC van oordeel dat er vier elementen moeten gerealiseerd worden.

1) Er moeten duidelijke afspraken komen omtrent het opvolgen van de externe verwerker. Er zullen duidelijke afspraken gemaakt worden tussen de LED veiligheidsconsulent en het Facilitair Bedrijf voor wat betreft de naleving en opvolging van de verplichtingen van de externe verwerker.

2) Het informatieveiligheidsplan moet geupdated worden, rekening houdend met de gevolgen van een migratie naar een datacenter of cloudtoepassing.

De VTC benadrukt dat de voorwaarden, gesteld in de aanbeveling nr. 01/2016, zeker ook gelden in het geval beslist zou worden de LED te migreren naar een public cloud, hetgeen niet evident zal zijn om te realiseren. Het recentste veiligheidsbeleid van AHOVOKS dateert van september 2016, en er zal een nieuw veiligheidsplan ontwikkeld worden samen met de veiligheidsconsulent dat rekening houdt met de eventuele migratie van de LED naar een datacenter of cloudtoepassing.

3) De beheerder van de LED moet rechtstreeks de logs kunnen raadplegen zonder tussenkomst van de externe verwerker.

Er moet een monitoring en logging opgezet worden die ook een controle op de verwerker mogelijk maakt en dus mogelijk is zonder tussenkomst van de verwerker. Belangrijk hierbij is dat de beheerder van de infrastructuur zo weinig mogelijk toegang mag hebben tot de data. AHOVOKS bekijkt wat haalbaar is om op te zetten voor LED.

4) Er moet een interne veiligheidsaudit komen op geregelde tijdstippen. Deze audits moeten uitgevoerd worden om na te gaan of de veiligheidsmaatregelen nageleefd worden. Dit is in eerste instantie een verantwoordelijkheid van de verantwoordelijke van de verwerker, de beheerder van de LED. Het is de taak van de informatieveiligheidsconsulent om op regelmatige tijdstippen een veiligheidsaudit (te laten) uitvoeren en nadien de verantwoordelijke voor de verwerking te adviseren. In december 2016 is er een kwetsbaarheidanalyse uitgevoerd, opvolging en inplanning van nieuwe kwetsbaarheidsanalyses is gebeurd..

1.4. Geen advies Raad van State

Over een gelijkaardig ontwerp van besluit, namelijk het door de Vlaamse Regering op 27 februari 2015 principiële goedgekeurde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering *houdende de erkenning van de inventarisatie van de bedrijventerreinen op perceelsniveau in het Vlaamse Gewest als authentieke geografische gegevensbron* werd het advies van de Raad van State ingewonnen. De Raad van State gaf toen in haar advies nr. 57.283/3 van 10 april 2015 mee dat de bepalingen betreffende de erkenning als authentieke gegevensbron, betreffende de aanwijzing van de beheersinstantie en betreffende de concrete taak waarmee die instantie wordt belast in verband met de betrokken authentieke gegevensbron, een louter individuele draagwijdte hebben en het algemene karakter missen dat vereist is opdat ze zouden kunnen worden aangemerkt als reglementaire bepalingen in de zin van artikel 3, § 1, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973. De Raad van State, afdeling Wetgeving, oordeelde derhalve niet bevoegd te zijn om over het voorgelegde ontwerp advies te geven en dan ook af te zien van een verder onderzoek ervan (zie VR 2015 2404 DOC.0389/3).

Aangezien voorliggend ontwerp van besluit gelijkaardige bepalingen bevat (nl. de erkenning van de LED als authentieke gegevensbron en de aanwijzing van AHOVOKS als beheersinstantie), kan naar analogie met het voornoemd advies van de Raad van State worden gesteld dat het voorliggende ontwerp van besluit een louter individuele draagwijdte heeft en het algemene karakter mist dat vereist is opdat het zou kunnen worden aangemerkt als een reglementair besluit in de zin van artikel 3, § 1, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973. Vandaar dat aldus het advies van de Raad van State niet hoeft te worden ingewonnen.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Het advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 11 oktober 2017. De Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, gaf zijn akkoord op.....

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

- a) Personeel: voorliggend ontwerp noodzaakt geen bijkomende inzet van het in dienst zijnde personeel van de lokale besturen noch de werving van bijkomend personeel.
- b) Werkingsuitgaven: voorliggend ontwerp heeft geen weerslag op de lopende uitgaven van de lokale besturen.
- c) Investerings en schuld: de uitvoering van voorliggend ontwerp veroorzaakt geen bijkomende investeringen voor de lokale besturen.

d) Ontvangsten: in uitvoering van voorliggend ontwerp worden geen bijkomende financiële middelen aan de lokale besturen ter beschikking gesteld.

e) Conclusie: voorliggend ontwerp heeft geen weerslag op het personeel, de werkingsuitgaven, investeringen, schuld en ontvangsten van de lokale besturen en kan bijgevolg opgevangen worden door het reeds in dienst zijnde personeel of binnen de reguliere middelen van de lokale besturen.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het ontwerp heeft geen weerslag op het personeelsbestand of de personeelsbudgetten.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

1 Het ontwerp werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2017/166 van 23 mei 2017.

2 Het ontwerp valt buiten het toepassingsgebied van de RIA (de interne organisatie van de Vlaamse administratie, m.a.w. autoregulering).

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist haar definitieve goedkeuring te hechten aan het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende de erkenning van de Leer- en ervaringsbewijzendatabank als authentieke gegevensbron.

De Vlaamse minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding,

Liesbeth HOMANS

Bijlagen:

- ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering;
- adviezen van het coördinatiecomité VDI d.d. 7 december 2016 en 6 maart 2017;
- advies 01/2017 van de Vlaamse toezichtcommissie d.d. 18 januari 2017;
- advies van de Inspectie van Financiën d.d. 11 oktober 2017
- Het begrotingsakkoord d.d.